

Filosofie první

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2015](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2015](#)

◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 12. 1. 2015

◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 12. 1. 2015

Filosofie první

Aristotelovo dělení nemůžeme pochopitelně ve všem převzít, ale má přece v něčem dobrý smysl. Jsou problémy, a to filosofické problémy, jimiž se nedokáže zabývat (a nemůže zabývat) žádná „druhá“ filosofie (a když se o to – byť maně a nezáměrně – pokusí, překračuje svou kompetenci). Nemůžeme ovšem toto vyčlenění takových zvláštních problémů považovat za dostatečné k tomu, abychom je soustředili do zvláštní filosofické disciplíny (a to vůbec nemám na mysli disciplínu tak oddělenou, že by se mohla stát samostatnou ‚vědou‘, byť ještě v Aristotelově smyslu). To, co platí pro každou filosofickou disciplínu, platí pochopitelně (musí platit) také pro „první filosofii“ (resp. pro disciplínu první filosofie, pokud jich budeme po vzoru Aristotelově uznávat více). A protože filosofie se „zrodila“ zároveň s geometrií, může se také „znovuzrodit“, a tentokrát bez geometrie resp. s náhradním „spolurozencem“. Nabízela by se na první pohled „rheologie“, ale pouhé „tečení“ či proudění se tu jeví jako nedostatečné. Musí jít u událostné dění, tj. dění, které je původně založeno na „konkrétních“ (konkrescentních) událostech, a které jen do jisté míry dovoluje mnohým událostem „hromadné tečení“. (Události jsou zkrátka dříve a původněji než jakékoli tečení či proudění.)

(Písek, 150112-1.)